

УДК 305:070.489(477)

Желіховська Наталія

кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка, завідувачка кафедри історії журналістики Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ГЕНДЕРНИЙ БАЛАНС НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ FORBES

Гендерна проблематика фокусується на аспекті самореалізації кожного індивіда й відображає бажання усього суспільства жити в розвинутій країні. Питання гендерної рівності стосується як жінок, так і чоловіків. Йдеться про те, щоб кожна людина, незалежно від статі, могла реалізувати свої прагнення в усіх сферах життя.

Мета статті – простежити дотримання гендерної рівноваги на сторінках української версії журналу Forbes. Об'єктом аналізу стали матеріали видання за серпень-вересень 2022, в яких є герої – люди, про яких або від імені яких розповідається історія, висвітлюється життєва позиція, аналізується досвід.

Стан гендерної проблематики у вітчизняному інформаційному просторі неодноразово з'ясовували у своїх роботах українські вчені А. Волобуєва, Н. Остапенко, О. Пода, Н. Сидоренко, С. Семенко, М. Скорик, В. Слинчук, Т. Старченко, О. Сушкова, Л. Таран, М. Чорнодон та ін. Втім, гендерний аспект ділової преси залишається недостатньо вивченим.

Майже відразу після повномасштабного вторгнення РФ на територію України 24.02.22, редакція української версії журналу

Forbes відновила свою роботу. Поряд з електронною, збереглася друкована версія видання, але зазнала змін періодичність виходу видання. Якщо у попередні роки журнал виходив щомісяця, то з початку 2022 року з'явилося всього 3 номери: «Час інвестувати ідеї для ваших грошей» (січень-лютий), воєнний номер «Граїна героїв. На варті вільного світу» (квітень) і номер, присвячений дню Незалежності, «Україна, якій вдається» (серпень-вересень).

Концепція української версії журналу Forbes, орієнтована на висвітлення історій успіхів і поразок підприємців, публікацію рейтингових списків найзаможніших людей світу та поважних компаній, нових ідей для бізнесу та інвестицій, упродовж останніх місяців зазнала суттєвих змін. З'явилися нові герої, лідери думок, нові рейтинги і новий погляд на діяльність бізнесу.

У попередні роки рейтинги мали назви «50 найкращих роботодавців», «25 найрозумніших компаній України», «100 найбільших приватних компаній України 2021», «Найкращі міста для ведення бізнесу 2021», «25 жінок в українській ІТ-галузі», «50 головних людей українського футболу», «100 найбагатших українців 2021», «100 найкращих факультетів України» та ін.

Цьогорічний рейтинг «30 до 30» не схожий на попередні два (Forbes уже публікував національний список «30 до 30» молодих українців у попередні роки), – він про молодих українців, які захищають країну зараз і відбудовуватимуть її після війни. Двоє претендентів – роман Ратушний і Олександр Кукурба загинули за час складання списку. Четверо номінантів перебували у російському полоні. За словами організаторів, «У цьогорічній тридцятці ті, хто захищає нас сьогодні і здобуватиме перемогу завтра, ті, хто будуватиме нову Україну після перемоги. Саме вони – вірогідні

творці нової української економіки, освіти та архітектури, вони розширюватимуть межі вітчизняного культурного простору» [2].

Члени журі, серед яких 7 чоловіків (Валерій Залужний, Віталій Дейнега, Сергій Притула та ін.) і лише одна жінка – Вікторія Тігіпко, обрали до списку молодих українців, які відбудовуватимуть країну, 25 чоловіків і 9 жінок.

Серед них захисники Маріуполя Сергій Волинський (Волина), Дмитро Козацький (Орест), доброволець «Правого сектору», Герой України Дмитро Коцюбайло (Да Вінчі), військовий, блогер, письменник Валерій Маркус, автор Телеграм-каналу Ігор Лаченков. Захисниця Маріуполя, парамедикиня Катерина Поліщук (Пташка), парамедикиня Аліна Михайлова, режисерка Аліна Горлова, плавчиня-паралімпійка Єлизавета Мерешко, Співачка Христина Соловій.

Окремий матеріал присвячено молодим людям, які загинули у боях з російськими окупантами – «Розстріляне покоління», у якому розповідається про життя героїв під час військових дій, їхні захоплення та досягнення перед війною, пам'ять, яку вони залишили після себе. Це Роман Ратушний, якого Фон дер Ляенна звала представником золотого покоління українців, а також філолог Микола Рачок, історик Дмитро Євдокимов, менеджер з розвитку «Авіації Галичини» Артем Димид, архітектор Маркіян Нагорнюк, – всього 5 чоловіків і одна жінка – математикиня Юлія Здановська, на честь якої кафедра математики Массачусетського технологічного університету заснувала освітній проєкт з поглибленим вивченням математики для українських школярів «Мрія Юлії».

Під рубриками, присвяченими іноваціям, креативним ідеям та практичній філософії, розміщено 6 матеріалів від імені чоловіків, серед яких такі відомі постаті як Святослав Вакарчук і Сергій Жадан.

У номері розміщено 4 розлогі інтерв'ю з представниками чоловічої статі. Це матеріали під назвами «Топменеджмент їде на виробництво», «Підтримка клієнтів – пріоритет», «Бізнес і держава», «Правила агро».

Серед 8 публіцистичних матеріалів про труднощі, виклики і досягнення вітчизняного бізнесу під час війни, опубліковано лише один, героєм якого є жінка – співзасновниця мережі салонів краси («Зі сходу на захід»). Решта історій успіху присвячена чоловікам («Це війна цілої нації», «Всеволод і його команда», «Перші 40 днів війни я буквально ночував у машині», «Відштовхнутись від дна», «Металургія та війна», «Війни Вадатурського», «Бог війни та соцмереж»).

Підсумовуючи результати аналізу, можна зробити висновок про значну перевагу, яку надає українська версія журналу Forbes висвітленню чоловічої ролі у подоланні труднощів воєнного стану. На сторінках журналу показано героїчний спротив 43 чоловіків і 10 жінок. Отже, діловий світ під час війни має переважно чоловіче обличчя.

Література:

1. Желіховська Н. С. Гендерна проблематика в сучасній українській публіцистиці // Журналістика. 2012. Вип. 11 (36). С. 136 – 144.
2. Журнал Forbes. № 3. Серпень-вересень (<https://forbes.ua>)